

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ
Й ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ»**

25 квітня 2023 року

**Херсон
(Кропивницький)**

УДК: 640.4

Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково–практичної конференції (м.Херсон, 25 квітня 2023 р.) / за ред. доц. Нікітенко К.С. Херсон (Кропивницький): ХДАЕУ, 2023. 172 с.

У матеріалах конференції розглянуто економічні, екологічні та організаційні аспекти розвитку потенціалу підприємств туристичної індустрії та суміжних галузей в умовах світової економічної кризи. Досліджено менеджмент підприємств індустрії гостинності в умовах світової фінансової кризи: виклики й можливості, сильні та слабкі сторони. Висвітлено інноваційні технології та менеджмент якості продукції та послуг готельно-ресторанного, туристичного та рекреаційного бізнесу. Визначено сучасні тренди розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму та готельно-ресторанного бізнесу в Україні та світі. Проаналізовано заходи щодо удосконалення маркетингового комплексу підприємств індустрії гостинності.

Призначено для науково-педагогічних працівників, науковців, докторантів, аспірантів, студентів, представників органів влади, громадських організацій та підприємств.

Матеріали доповідей друкуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їхній зміст, достовірність наведених фактів, посилань тощо.

*© Херсонський державний аграрно-економічний університет
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов*

ЗМІСТ

Секція: «Економічні, екологічні та організаційні аспекти розвитку потенціалу підприємств туристичної індустрії та суміжних галузей»..	10
<i>Балджи М.Д., Павлова Д.А.</i> ПЕРЕВАГИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	10
<i>Круковська О.В.</i> НОВІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ПОСЛУГАМИ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ НА КОРПОРАТИВНОМУ РІВНІ ГОТЕЛІВ І РЕСТОРАНІВ.....	12
<i>Круковська О.В., Колесніченко К.А.</i> СУЧАСНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ ПЕРСОНАЛУ.....	15
<i>Микитас А.С., Аверчева Н.О.</i> ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ АГРОТУРИЗМУ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	18
<i>Шаумян О.Г., Лупов І.І.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ	22
<i>Яровий В.Ф.</i> ЧИ МОЖЛИВА ВІДБУДОВА УКРАЇНИ БЕЗ ДЕРЕГУЛЯЦІЇ.....	24
Секція: «Стратегічні напрями формування та розвитку національного туристичного продукту і готельно-ресторанного бізнесу в умовах воєнного та поствоєнного стану».....	30
<i>Бойко В.О., Кривенко Д.С.</i> ВІДНОВЛЕННЯ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	30
<i>Верецька О.Я., Нікітенко К.С.</i> ВИННИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	33
<i>Дзюндзя О.В.</i> ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.....	36
<i>Дуб В.В., Терешкін О.Г., Крамаренко Д.П.</i> «РУССКІЙ ВОЄННИЙ КОРАБЛЬ» ЯК КАТАЛІЗАТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	39

УДК [005.52:005.33]:005.21

*Дзюндзя Оксана Валентинівна**к.т.н., доцент**Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон, (м.Кропивницький)*

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Необґрунована агресія РФ спричинила кризову ситуацію для українського бізнесу. Харчова промисловість, заклади ресторанного господарства не є винятком та зазнала значних збитків. Враховуючі кризу, спричинену Ковід-19 та агресією РФ стосовно України тривалий час спостерігався значний занепад. Однак, незважаючи на значні перешкоди український бізнес шукає напрями з виходу з кризової ситуації та відновлення звичайних ритмів діяльності. Зараз перед підприємцями України стоїть першочергове завдання ознайомити міжнародну спільноту не лише з історико-культурним спадком та сучасністю нашого народу і держави [1], а й з кулінарною етнологією, традиційними і крафтовими виробництвами які потребують значних вливань для відновлення довоєнних потужностей. Особливо актуальними зараз є визначення перспективних та першочергових напрямів для відновлення підприємств на півдні України, а особливо на деокупованих територіях .

Метою роботи є проведення SWOT аналізу підприємств харчової галузі Херсонщини, визначення існуючих недоліків пошук перспектив розвитку та напрямів вирішення проблем.

SWOT аналіз – метод який дозволяє проаналізувати стан поточної ситуації харчової галузі деокупованих територій півдня України. Це важлива діагностична процедура, яка дозволяє визначити стратегічні орієнтири перспективного розвитку та відновлення харчової промисловості, визначити переваги, недоліки та існуючі загрози.

Даний метод дозволяє здійснити підготовку пошуку стратегічних рішень, виконує ряд таких функцій як узагальнення результатів аналізу зовнішнього та внутрішнього середовищ, надає можливості до виявлення слабких та сильних сторін досліджуваних підприємств або цілої галузі, визначає основу для розробки стратегії, забезпечуючи розвиток, шляхом їх аналізу та виявлення загроз.

Для побудови SWOT-матриці використано інформацію з офіційних сайтів міністерств України [2, 3].

Таблиця 1. Матриця SWOT-аналізу харчових підприємств деокупованих територій півдня

S (strength) – сильні сторони	W (weaknesses) – слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • наявність земельних ресурсів, необхідних для забезпечення продовольчої безпеки та подальшої переробки; • достатній рівень освіченості населення, значний науково-технічний потенціал; • наявність необхідних умов для зайнятості значної частки населення, у тому числі і сільського; • використання різних організаційно-правових форм ведення бізнесу у сфері харчової промисловості; • конкурентні переваги (унікальність); • добре вивчений ринок, потреби покупців; • ресурсний потенціал країни; • розвиток транспортних та логістичних мереж; • збільшення розмірів внутрішнього і зовнішнього ринків збуту; • гнучкий ринок праці; • потенційна здатність до співпраці науково-дослідного і виробничого секторів 	<ul style="list-style-type: none"> • постійні атаки з боку РФ; • недостатність фінансових ресурсів; • відтік кваліфікаційних кадрів. • пошкодженні або знищенні підприємства на відновлення яких необхідні значні кошти; • нестійке фінансове становище підприємства. • недосконалість програм реформування законодавства в напрямку розвитку харчової промисловості та його невідповідність вимогам законодавства і принципам права Європейського Союзу; • недостатність обсягів державної фінансової підтримки розвитку виробництва харчової продукції; • наявність технологічно застарілих технологій використання природних ресурсів та мінімізації впливу виробництва на навколишнє середовище; • відсутність реальних конкурентних переваг; • політична та фінансова нестабільність держави, високий рівень корупції, бюрократизм.
O (opportunities) – можливості	T (threats) – загрози
<ul style="list-style-type: none"> • розширення асортименту продукції. • розвиток конкурентних відносин. • залучення висококваліфікованого персоналу. • створення нових каналів збуту. • використання нових технологій • розвиток економіки країни; • соціально-політична стабільність; • обґрунтоване законодавство; • обслуговування додаткових груп споживачів; • входження у нові ринки (сегменти); розширення виробництва для задоволення потреб споживачів; • швидке зростання ринку; • вигідне гео економічне розташування • активізація співробітництва з ЄС, поліпшення інвестиційного клімату, удосконалення інституційного середовища економічної діяльності; • досвід країн-лідерів і розвинених держав у сфері інноваційного розвитку. 	<ul style="list-style-type: none"> • постійні загрози обстрілів та руйнувань через агресію РФ • соціально політична нестабільність. • Зниження доходів споживачів внаслідок агресії РФ • високий рівень інфляції. • негативні демографічні зміни; • загострена екологічна ситуація; • деградації сільськогосподарських земель, екологічного навантаження на довкілля через агресію РФ; • недостатній сучасний рівень, який не забезпечує отримання екологічно безпечних та економічно ефективних продуктів харчування; • значна енерговитратність виробництва ; • можливість загострення соціальної ситуації у зв'язку з економічною та політичною нестабільністю в державі, війна в країні; • значні руйнування та знищення значної кількості підприємств галузі; • високий рівень конкуренції .

Враховуючи дані таблиці 1, можна зробити висновок про необхідність розробки як короткотривалих так і довготривалих стратегій з відновлення харчової промисловості. Є необхідність розробки системних програм дій, які виявляють проблеми та пріоритетні можливості для досягнення поставленої мети.

Відповідно до SWOT аналізу встановлено слабкі та сильні сторони харчової галузі Херсонщини. Для нормального відновлення та функціонування є необхідність пошуку партнерів-інвесторів, які можуть інвестувати у розвиток галузі зважаючи на значний потенціал півдня. Не менш важливою є необхідність державної підтримки як на фінансовому так і законодавчому рівні, адже на даний час відновлення багатьох підприємств в прифронтовій зоні є ризикованим, затратним та є труднощі із сировинною базою. Всебічна допомога відкриє для українських виробників харчової та крафтової продукції нові ринки збуту, сприятиме підвищенню конкурентоспроможності, що полягає у доброчесності та затвердженні позитивного іміджу українських виробників на світовому ринку. Також є необхідність скористатись позитивним досвідом відновлення інших областей з урахуванням пріоритетних напрямів розвитку і особливостей півдня.

Херсонщина до початку війни характеризувалась як туристичний регіон та виробник сільськогосподарської сировини для виробництва різноманітної харчової продукції. Тому стратегія розвитку харчової промисловості деокупованих територій повинна бути направлена на:

- розвиток з урахуванням інновацій;
- впровадження досвіду з метою збереження ресурсів та енерго- та екосистем;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розбудову і відновлення, в тому числі і іноземних.

Тобто це повинен бути довгостроковий план заходів та концепцій, систем цілей і важелів для досягнення поставленої мети, а саме відновлення потужностей з урахуванням технічного прогресу.

Список літератури

1. Герасимяк Н. В., Ковальчук О. В., Даценко В. В. Методичний підхід до оцінювання ефективності маркетингового забезпечення діяльності підприємства. Економіка і суспільство. Випуск № 19. 2018. С. 331-336.

2. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/>.

3. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.